

ESSAYS IN LATE OTTOMAN TO
POST-OTTOMAN INTELLECTUAL HISTORY
VOL. II

EDITED BY / DERLEYEN
HASAN AKSAKAL
ALİ DEMİREL

SON DÖNEM OSMANLI'SINDAN
OSMANLI SONRASINA
ENTELEKTÜEL TARİH ÜZERİNE
MAKALELER
II. CİLT

BEYOĞLU KİTABEVİ

53

ESSAYS IN LATE OTTOMAN TO
POST-OTTOMAN INTELLECTUAL HISTORY
VOL. II

EDITED BY / DERLEYEN
HASAN AKSAKAL
ALİ DEMİREL

SON DÖNEM OSMANLI'SINDAN OSMANLI SONRASINA
ENTELEKTÜEL TARİH ÜZERİNE MAKALELER
II. CİLT

Publishing Manager / Yayın Yönetmeni
Hikmet Akyüz

Designed by / Grafik Tasarım
Mehmet Ali Varış

© Beyoğlu Kitabevi, 2025

ISBN 978-625-93461-1-3

1. Baskı: December 2025 / Aralık 2025

Kitabın tüm yayın hakları Beyoğlu Kitabevi'ne aittir.
All rights reserved.

BEYOĞLU KİTABEVİ
Akyüz Kitap Yayıncılık Nakliyat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Çatmamescit Mah. Camadan Sokak No: 25/3
Beyoğlu / İstanbul
Tel. (507) 858 35 06
www.beyoglukitabevi.com
Sertifika No: 27977

Printed by / Baskı
Uzunist Dijital Matbaa A. Ş.
Akçaburgaz Mah. 1584 Sok. No:21 Esenyurt / İstanbul
Tel. (0212) 945 48 42
Matbaa Sertifika No: 68922

**ESSAYS IN LATE OTTOMAN TO
POST-OTTOMAN INTELLECTUAL
HISTORY
VOL. II**

EDITED BY / DERLEYEN
HASAN AKSAKAL
ALİ DEMİREL

**SON DÖNEM OSMANLI'SINDAN
OSMANLI SONRASINA
ENTELEKTÜEL TARİH ÜZERİNE
MAKALELER
II. CİLT**

HASAN AKSAKAL

Hasan Aksakal is an Associate Professor of Political Thought
at Istanbul Sabahattin Zaim University.

Hasan Aksakal, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Siyaset
Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde siyasal düşünceler doçenti
olarak çalışmaktadır.

ALİ DEMİREL

Ali Demirrel is an Assistant Professor of Histry at Istanbul
Sabahattin Zaim University.

Ali Demirel, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesinde Tarih
bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

TABLE OF CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Introduction by / Takdim

HASAN AKSAKAL

7

Liberalism and Tradition in the Nineteenth-Century Balkans:

Toward History and Methodology of Political Transfer

DIANA MISHKOVA

15

Geç Osmanlı Kudüs'ünde Entelektüel Yaşam

RASHID KHALIDI

59

Devletin Vicdanı:

Geç Osmanlı ve Erken Türkiye Cumhuriyeti

Entelektüelleri Üzerine Bir Analiz Denemesi

Ş. AKİLE ZORLU

81

From Vulgar Materialism to Anti-Materialism:

Intellectual Transformation of Ahmed Midhat

İRFAN ERTAN

123

Yeni Ermeni Kadının Doğuşu: 1880–1915 Arasında Osmanlı Ermeni
Toplumunda Kadınların Edebiyatı, Düşüncesi ve Özgürlük Mücadelesi

VICTORIA ROWE

165

Ziya Gökalp ve Said Halim Paşa'nın Düşüncesinde Kadın ve Aile

ALİ DEMİREL

191

Ali Abdurrazık'ın İslam Dünyasında Laiklik Tartışmasını

Başlatan Eseri Üzerine Bir İnceleme

TUĞBA ECE ERALP

231

Din Dersleri Örneğinde Modernleşme:

Pozitivizm, Sekülerleşme ve Türkleşme

ERGÜN YILDIRIM

265

“Karaosmanoğlu, Yakup Kadri'ye Karşı”:

Politikada 45 Yıl'ın Kritiği ve İki Farklı İsmet İnönü Anlatısının

Karşılaştırılması

KAYA İMRAG

309

Edebi Metinlerde Pazarlama Tarihini Okumak:

Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları Romanında Tüccar Tipolojisi

ÖMER TORLAK

357

Teaching and Publishing on Decolonial Global Studies in Turkey:

A Personal and Institutional Trajectory

HASAN AKSAKAL

393